

Фикҳ дарслари (122-дарс). Ҳайз намоз ва рўзани ман қилади

13:00 / 04.02.2021 3032

يَبْنِي لِنَلِّ تَلْ أَسْرِي بَحِيْبًا تَنْبَعَةً مَطَافٍ نَأْ: أَوْ نَعْنَعُ لَلِ لِي ضَرَّ عَشَائِعُ نَعْنَعُ
عُدَّافًا رُطْبًا أَلْفُ صُرْحَاتٍ سُرِّيْنَا: تَلْ أَلْقَفَ مَلَسَوْهُ يَلْعُ لَلِ لِي لَص
ةَ أَلْ صِلَا يَغْدُونَ كَلَّوْهُ صُنِّي خَلَّابِ سُنِّي لَوُ قُرْعَ كَلَدْنَا، أَلْ: لَقَاقُفَ؟ ةَ أَلْ صِلَا
يَفَو. يَلْ صَو يَلَسْتَعَا مُثْ، أَوْ يَفَنِي صِيحَتِ تَنْكُ يَتَلِّ مَائِي أَلْ رَدَقُ
مَدَلَا كُنَّ عَن يَلَسْتَعَا فُ تَرْبَدَا إِذْ أَوْ، ةَ أَلْ صِلَا يَغْدَفُ صُنِّي خَلَّابِ تَلْبَقَا إِذْ: ةَ يَأَوْرُ
ةَ سَمَّ خَلَّابِ هَاوْرُ. يَلْ صَو

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Фотима бинти Абу Ҳубайш Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан:

«Мен истеҳоза бўламан, пок бўлмайман. Намозни қўяманми?» деб сўради. Ул зот:

«Йўқ. Албатта, у томир узилганидандир, ҳайз эмас. Лекин сен одатда ҳайз кўрадиган кунларнинг миқдорида намозни қўй. Сўнгра ғусл қилиб, намозни ўқийвер», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Қачонки ҳайз келса, намозни қўй. Қачонки у (кунлар) ўтиб кетса, ўзингдан қонни ювиб, намозни ўқийвер», дейилган.

Бешовлари ривоят қилишган.

Рўза қазо қилинади, намоз қазо қилинмайди.

ضَائِلُ الْإِبَابِ أَمْ تُتْلَقُ فَهَـؤُلَاءِ تُتْلَى أَسْ؛ تَلَا قَاهُ نَعُ هَلْ لِي ضَرَّةَ دَاعٍ مُنْعُ
تُسَلُّ؛ تُتْلَقُ؛ تَنْأَى رُوْحًا؛ تَلَا قَاهُ؟ هَلْ لِي ضَرَّةَ الْوَمُؤْصِلِ يَضُرُّ قَتِ
ءَاضَاقِ رَمُؤُنْفَ كَلَدَانُ بِيضِي نَاكَ؛ تَلَا قَاهُ؛ لَأَسْ أَيْ كَلَوِي رُوْحِ ب
ةَسْمُخْلَاهُ أَوْرِيَّةَ الْوَمُؤْصِلِ ءَاضَاقِ رَمُؤُنْفَ الْوَمُؤْصِلِ

Муъоза розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади.

«У киши айтади: «Оиша розияллоҳу анҳодан:

«Нимага ҳайз кўрган аёл рўзанинг қазосини тутади-ю, намознинг қазосини ўқимайди?» деб сўрадим.

«Нима, сен Ҳарурийямисан?!» деди.

«Мен Ҳарурийя эмасман, лекин сўраяпман», дедим.

«Уша нарса бизда ҳам бўлар эди. Бас, рўзанинг қазосини тутишга амр қилинар эдик, намознинг қазосини ўқишга амр қилинмас эдик», деди».

Бешовлари ривоят қилишган.

Рўза йилда бир марта фарз бўлади. Ҳайз кўрган аёл маълум кунларнинггина рўзасини қазо қилади. Шунинг учун рўзанинг савобидан маҳрум бўлмаслиги юзасидан унинг қазосини тутади.

Намоз эса ҳар куни беш марта фарз, ҳайз кунларида қолдирилган намозлар сони кўпайиб кетади. Бунинг устига, аёл киши ҳар ойда ҳайз кўради. Бу эса ҳар ойда такрор машаққат дегани. Шунинг учун ҳайз кўрган аёлдан намозни қазо қилиш талаб этилмайди.

Ҳайз яна масжидга киришни, тавофни ва лозимнинг остидаги нарсадан ҳузурланишни ман қилади.

لَا أَقَامَ لَسَوِّهِ لَعْلَهُ لِي صَرِيْبِنَلَا نَعُ، أَاهُ نَعُ هَلْ لِي ضَرَّةَ شَائِعٍ نَعُ
رَبُّنُجِ الْوَضَائِحِ لِي حَسْمُؤْ لِحُؤْ أَلِي يَنْفِي دِيحْسَمُؤْ لِي نَعُ تَوِيْبُؤْ لِي وَدَهُ أُوؤُؤْ
دَوَادُؤْ وَأَبَاهُ أَوْرِ

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Мана бу уйларни масжиддан бошқа томонга қаратинглар. Мен масжидни ҳайзли аёлга ва жунубга ҳалол қилмайман», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Ҳайз тавофни ман қилиши бу амал Масжидул Ҳаромнинг ичида бўлганидандир. Ҳайзли аёлнинг масжидга кириши эса мумкин эмас.

هَيْلَعُ الْجَلِيلِ لَصَلَّى لَهِ لَإِلْهِ وَسَرَّ نَأْتِ لِقَائَهُ أَنْ هَلْ لِي صَرَّةَ شَيْءٍ أَنْ
تَحْتِ بَابِي فَوَطَّ أَلْ نَأْرِي عَجَّ لِحَالِ غَفِي أَمْ كَيْ لَعْفَا لِقَائِ مَلَسَو
مَلَسُمُو وَيْرَاحُ بَلْ أَوْر . يَرْهَطُ

Имом Бухорий ва имом Муслим Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилган ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«(Ҳайз кўриб қолсанг), хожи нима қилса, қилавер. Фақат пок бўлмагунингча Байтни тавоф қилма», деганлар.

«Лозимнинг остидаги нарса» иборасидан тананинг киндик билан тизза орасидаги қисми кўзда тутилади.

Ҳайз лозимнинг остидаги нарсадан ҳузурланишни ман қилишига далил:

Аллоҳ таоло Бақара сурасида:

نُرْطِي كَيْتَحُّ نُهُوْبَرْقَتِ الْوَضِيحِ مَلِي فِءَاسِنِّ لَأُولَزَتْ عَاف

«Ҳайз чоғида аёллардан четда бўлинг. Пок бўлмагунларича уларга яқинлашманглар», деган (222-оят).

هَيْلَعُ الْجَلِيلِ لَصَلَّى لَهِ لَإِلْهِ وَسَرَّ نَأْتِ لِقَائَهُ أَنْ هَلْ لِي صَرَّةَ شَيْءٍ أَنْ
تَحْتِ بَابِي فَوَطَّ أَلْ نَأْرِي عَجَّ لِحَالِ غَفِي أَمْ كَيْ لَعْفَا لِقَائِ مَلَسَو

Маймуна розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўз хотинларини ҳайзли пайтларида изор^[1] устидан қучоқлар эдилар».

Учовлари ривоят қилишган.

Бу маънодаги бошқа ривоятлар ҳам кўп. Уларнинг барчасида лозим остидан ҳузурланиш мумкин эмаслиги таъкидланади.

[1] Изор – тананинг киндикдан пастини тўсиб турадиган, эн матодан иборат кийим. У иссиқ ўлкаларга хос кийим бўлиб, баъзи араб ва Жануби-шарқий Осиё ўлкаларида ҳозирда ҳам кенг тарқалган. Уни эҳромнинг пастки қисми ёки лунгига ўхшатиш мумкин.

«Кифоя» китобининг биринчи жузидан